

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Dana Pištěláková

Název práce: Gender před tabulí, vytváření genderové identity u žáků základní školy

Vedoucí práce: Gabriela Fatková

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Cílem práce je zkoumání rozdílů ve vytváření genderové identity žáků a žákyň ZŠ. Ve své práci se autorka snažila syntetizovat pohled žáků i učitelů a poskytnout tak komplexní obrázek situací v základním školství, které jsou stále stereotypně genderovány.

Cíl se do značné míry podařilo naplnit, přestože se autorka věnuje výběrově jen několika aspektům genderové identifikace ve školním prostředí.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Práce je členěna přehledně a srozumitelně, jednotlivé části práce jsou vyvážené, byť ne všechny kapitoly jsou vhodně nazvány vzhledem ke svému obsahu (např. str. 20). Ke splnění cíle zvolila autorka celkem nenáročnou metodologii a její závěry taktéž nepatří k nejlubším, ale rozhodně prokázala tvůrčí přístup v práci s dětskými respondenty, pro něž velmi pohotově vymýšlela a rozvíjela vlastní elicitální techniky. Práce obsahuje jen několik obrazových extraktů ze školních učebnic. Analýza genderových stereotypů v učebnicích (odhlédneme-li od toho, že již byla předmětem četných studií) je však spíše estetickým doplňkem celého textu a byla jí věnována jen povrchní pozornost. Proto obrázky působí jen jako jakési doložení autorčiných tezí. Pro přesvědčivou analýzu učebních materiálů by bylo třeba pracovat s robustnějším objemem dat a popsat jasně metodu a teoretickou perspektivu, z níž je k analýze materiálu přistupováno.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Jazykový projev autorky je příjemný a s minimem gramatických a stylistických chyb. Práce ovšem obsahuje větší počet překlepů a pozůstatků po přeformulování jednotlivých vět. Práci by prospěla finální korektura před odevzdáním.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE *(celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):*

Práce působí uceleně a je velmi čtivě napsaná. V teoretické části práce autorka vychází z dostatečného množství literatury a přehledně shrnuje dosavadní výzkum k tématu. V praktické části pak ale nepřináší velké množství originálních myšlenek a občas autorka sklouzne k nepřesvědčivým

závěrům (např. ukvapený skok k tématu infantilizace žen na str. 25). Za pozitivní považuji autorčinu snahu získaná data průběžně konfrontovat s dosavadními teoretickými poznatky.

Je škoda, že v metodologické kapitole se autorka nevěnuje blíže elicitacím a podpůrným technikám, které využívala při dotazování. Její využití volné kresby a vlastní inovativní použití hry v roli ("já budu dítě a vy budete učitelé") mi připadá velmi zajímavé. Dále autorka nadužívá sekundárních citací, přestože jsou tituly dostupné v českém jazyce (zejména je to nepochopitelné, když dále v práci autorka cituje originál). Výzkum Margaret Meadové jistě autorka zvládne parafrázovat (a možná i lépe) i bez Soukupa. Nic proti Soukupovi, ale pokud on sám parafrázuje Meadovou, není třeba sekundárními citacemi Meadovou jaksi vyšachovat ze hry jejich vlastních myšlenek a rozmělnit takto její teze. Tento jev se týká M. Meadové citované ze Soukupa na s. 17-19, L. S. Bem citované z Dahlmanna a O'Brien na s. 30 – 31 a další. Když už se tato práce zabývá genderem, není podivné, že jsou takto z citační praxe vyloučeny právě autorky a místo nich jsou citováni autoři, kteří si jen půjčují jejich myšlenky?

Dále autorka užívá duplicitní citace respondentů na různých místech textu (s. 51-52 a 56-57). V kapitole o pohledu učitelů pak nečekaně cituje žáky, což celkově spolu s výše zmíněným ztěžuje porozumění textu. Nezdařilý je také závěr práce. Obsahuje řadu překlepů a neshrnuje výstižně celou práci. Závěr působí, že je „ušit horkou jehlou“ těsně před odevzdáním, přitom právě v závěru bychom měli vážit každé slovo a věnovat mu maximální pozornost.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

1. Do jaké míry se vaše práce odlišuje od dříve uskutečněného výzkumu Lucie Jarkovské? V čem na něj například navazujete?
2. Navázala jste ve své práci nějak na studie Pražské skupiny školní etnografie?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

Velmi dobře

Datum: 15.6.2020

Podpis: Mgr. Gabriela Fatková, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie